

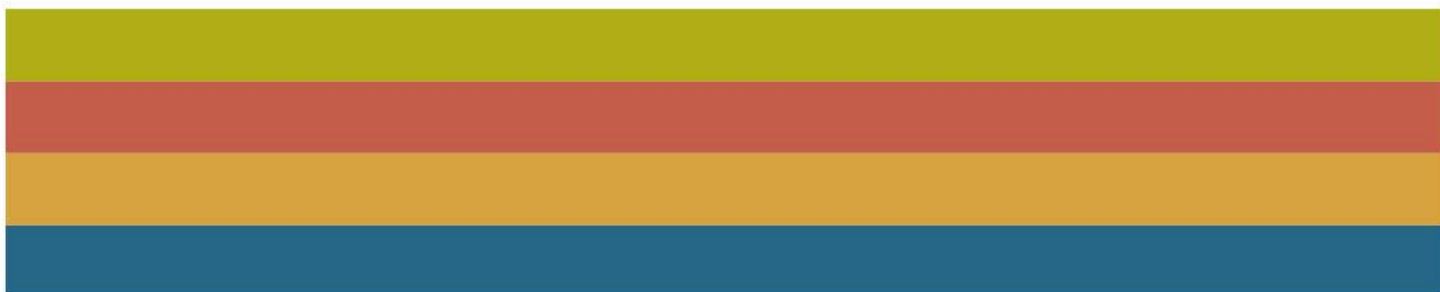
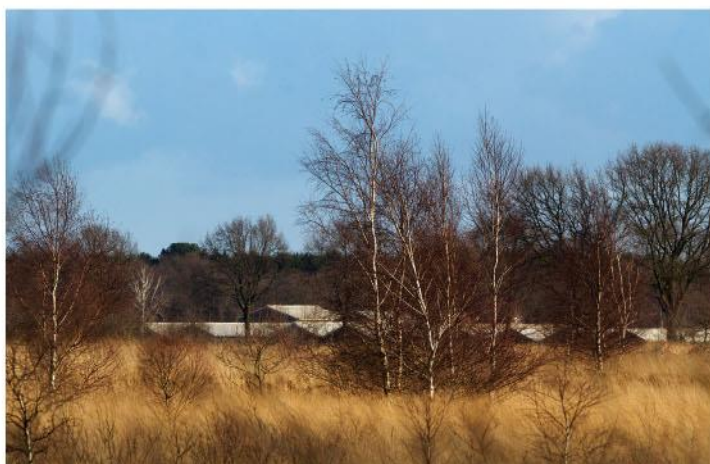

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan Gestraatje, Lemmensweg, Heinsbergerweg te Montfort

Voorlopig toetsingsadvies over het milieueffectrapport

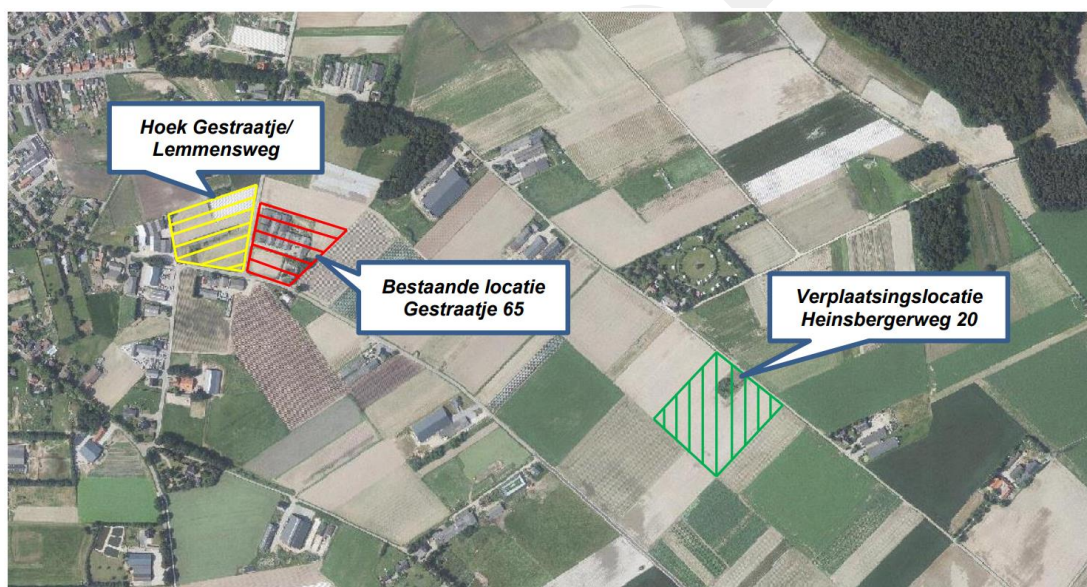
13 september 2018 / projectnummer: 3325

1. Beoordeling van het milieueffectrapport (MER)

Gemeente Roerdalen wil de planologische verplaatsing van een varkenshouderij mogelijk maken. De huidige varkenshouderij aan Gestraatje 65 ligt relatief dicht bij de dorpskern Montfort. De beoogde hervestigingslocatie, Heinsbergerweg 20, ligt verder van de dorpskern¹ (figuur 1). Het voornemen is om het bouwvlak op deze locatie te vergroten tot twee hectare. De bestaande locatie Gestraatje 65 krijgt deels een woonbestemming en deels een agrarische bestemming zonder bouwvlak. Daarnaast wordt op een naastgelegen kavel op de hoek Gestraatje/Lemmensweg, de vestiging van bedrijven mogelijk gemaakt.

Voor deze locaties wordt een bestemmingsplan vastgesteld. De gemeente heeft ter onderbouwing van een besluit over het plan een MER² op laten stellen en de Commissie voor de milieueffectrapportage³ gevraagd dit rapport te toetsen. In dit advies spreekt de Commissie zich uit over de kwaliteit van het MER.

Figuur 1 – overzicht plangebied met aanduiding bestaande en verplaatsingslocatie intensieve veehouderij en perceel ontwikkeling bedrijfskavels (Bron: MER)

Wat blijkt uit het MER?

Het MER beschrijft voor de verplaatsing en uitbreiding van de varkenshouderij drie alternatieven. Dit zijn het 'alternatief principeverzoek', het 'worst-case alternatief' en het 'BBT-alternatief'⁴. In het eerste alternatief wordt voor de beoordeling van de milieueffecten uitgegaan van 12.000 vleesvarkens, gehouden in een emissiearm stalsysteem. Het worst-case

¹ In een landbouwontwikkelingsgebied (LOG).

² PlanMER inzake verplaatsing intensieve veehouderij van locatie Gestraatje 65 naar locatie Heinsbergerweg 20 in combinatie met de ontwikkeling van bedrijfskavels op de hoek Gestraatje/Lemmensweg te Montfort, 9 juli 2018, M-tech.

³ De samenstelling en werkwijze van de werkgroep en de Commissie m.e.r. en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt door nummer [3325](#) op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

⁴ BBT= best beschikbare technieken, in dit geval een emissiearm stalsysteem met luchtwassers.

alternatief gaat voor de beoordeling van geurhinder en ammoniakemissie ook uit van een emissiearm stalsysteem voor 12.000 vleesvarkens, maar voor de beoordeling van fijn stof van 190.000 leghennen. Het BBT-alternatief is gelijk aan het worst-case alternatief wat betreft dieren aantallen, maar gaat daarbij uit van een chemisch luchtwassysteem. Het MER laat zien dat alle alternatieven negatief scoren op archeologie, bodem en water, geluid en natuur. Het BBT-alternatief scoort positief op geur/leefklimaat, de andere alternatieven scoren hierop licht positief. Het alternatief principeverzoek scoort licht positief op fijn stof en het worst-case alternatief scoort negatief op dit thema. Het MER concludeert dat de alternatieven op een groot aantal punten niet onderscheidend zijn en dat alleen het BBT-alternatief planologisch haalbaar en vergunbaar is wat betreft stikstofdepositie.

Het MER geeft aan dat de effecten op gezondheid niet zijn meegenomen omdat hier een hiaat in kennis is.

Advies in het kort

Het MER is gestructureerd opgebouwd. **Het bestemmingsplan laat echter meer en andere activiteiten toe dan in het MER is beschreven. De Commissie vindt daarom dat in het MER nog milieu-informatie ontbreekt om het milieubelang volledig te kunnen meewegen in de besluitvorming over het bestemmingsplan.** Op de volgende punten ontbreekt informatie:

- Het MER komt niet overeen met de activiteiten die het plan mogelijk maakt. Het gaat hierbij onder andere om het mogelijk maken van bedrijven aan de hoek Gestraatje/ Lemmensweg en grotere stallen met meer en andere dieren aan de Heinsbergerweg.
- De effecten van het MER moeten vergeleken worden met een zogenaamde referentiesituatie: dat is de huidige situatie plus zekere ontwikkelingen waarover al besloten is. Het MER geeft hierin onvoldoende inzicht, omdat bijvoorbeeld niet duidelijk is wat de feitelijk gerealiseerde en gebruikte stallen in de huidige situatie zijn.
- Het plan maakt activiteiten met negatieve effecten op beschermde natuurgebieden mogelijk. In het MER ontbreekt een passende beoordeling van die effecten en is niet aangegeven welke maatregelen nodig zijn om die effecten te voorkomen.
- Het MER geeft, vanwege de genoemde grotere mogelijkheden, onvoldoende aan wat de effecten op gezondheid en leefomgeving zijn, en of er nog maatregelen beschikbaar zijn om deze aspecten verder te verbeteren.
- De effecten op het landschap zijn rooskleurig weergegeven. Zo heeft de vestiging van een groot agrarisch bedrijf in open gebied, tegenover een camping, een negatief effect op het landschap. De Commissie beveelt aan hier bij het besluit rekening mee te houden.

De Commissie adviseert deze informatie in een aanvulling op het MER op te nemen, en dan pas een besluit te nemen over het plan.

2. Toelichting op de beoordeling

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar beoordeling toe en geeft zij adviezen voor de op te stellen aanvulling. Naar het oordeel van de Commissie is het uitvoeren ervan essentieel om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming. De adviezen voor het opstellen van een aanvulling zijn opgenomen in tekstkaders.

2.1 Afstemming MER en bestemmingsplan

Voor de beoordeling van de milieueffecten is in het MER uitgegaan van een intensieve varkenshouderij met 12.000 varkens of een legkippenbedrijf met 190.000 kippen op een bouwvlak van maximaal twee hectare en stallen met één verdieping.

Het MER moet echter de effecten beschrijven van de maximale invulling van het plan, inclusief de wijzigingsbevoegdheid. Wanneer het bestemmingsplan meer mogelijk maakt dan het MER beschrijft worden milieueffecten mogelijk verkeerd ingeschat:

- Het bestemmingsplan stelt voor de locatie Heinsbergerweg 20 geen beperking aan het aantal dieren. Het plan bevat een wijzigingsbevoegdheid waardoor het bouwvlak nog kan worden vergroot. Het houden van dieren op meerdere verdiepingen is niet uitgesloten. De mogelijkheden zijn hierdoor vrijwel onbegrensd.
- Op grond van de planregels zijn op de locatie Heinsbergerweg 20 ook andere typen veehouderijen mogelijk, bijvoorbeeld geiten- of kalkoenenhouderijen. Ook andere agrarische bedrijven, zoals sierteelt en fruitteelt, zijn mogelijk. Hierdoor worden milieueffecten mogelijk onderschat. Denk bijvoorbeeld aan gezondheidsaspecten bij een vestiging van een geitenhouderij (zie ook paragraaf 2.4).

De Commissie adviseert om voorafgaand aan het besluit in een aanvulling op het MER, het MER en het bestemmingsplan met elkaar overeen te laten stemmen.

2.2 Referentiesituatie

In het MER is de huidige situatie niet onderbouwd met gegevens over vergunningen en over feitelijk gerealiseerde en gebruikte stallen. Hierdoor is het niet duidelijk wat de milieueffecten van de feitelijk aanwezige en planologisch legale activiteiten zijn. Deze informatie vormt het vertrekpunt voor de beschrijving van de referentiesituatie.

Het MER stelt verder dat de autonome ontwikkeling onder andere bestaat uit de vestiging van vier nieuwe intensieve veehouderijen (DAB-bedrijven) in het LOG, zie bijvoorbeeld tabel 4-g voor geuremissie. Het is echter onvoldoende zeker of deze ontwikkelingen zullen plaatsvinden en kan daarom geen onderdeel van de autonome ontwikkeling zijn. Dit is van belang omdat op basis van de referentiesituatie wordt bepaald welke milieuruimte er nog is voor verdere ontwikkelingen. Mogelijk wordt de milieuruimte verkeerd ingeschat als niet-zekere ontwikkelingen ook opgenomen zijn in de autonome ontwikkelingen.

De Commissie adviseert om voorafgaand aan het besluit in een aanvulling op het MER de huidige feitelijke (planologisch legale) situatie nader te onderbouwen en in de autonome ontwikkeling alleen die ontwikkelingen op te nemen die met zekerheid op korte termijn plaatsvinden.

2.3 Gevolgen voor natuur

Rondom het plangebied liggen op enige afstand verschillende Natura 2000-gebieden, zoals *Roerdal*, *Abdij Lilbosch & voormalig Klooster Mariahoop* en *Meinweg*. Op dit moment zijn deze gebieden al overbelast met stikstofdepositie, waardoor de instandhouding van de beschermde habitats en soorten niet verzekerd is.

De vestiging van een veehouderij aan de Heinsbergerweg zorgt voor een toename van de stikstofdepositie. In het plan is echter geen beperking voor emissie of depositie van stikstof opgenomen. In bijlage 11 wordt wel de stikstofdepositie van een aantal varianten berekend, maar dit is niet toereikend omdat het plan ook andere invullingen met meer stikstofemissie mogelijk maakt en er geen mitigerende maatregelen beschreven worden waarmee aantasting van natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden voorkomen kan worden. Het MER moet een alternatief beschrijven dat uitvoerbaar is binnen de kaders van de Wet natuurbescherming (Wnb)⁵. Aangezien het plan geen één-op-één-inpassing betreft van de voor de locatie Heinsbergerweg 20 verleende en onherroepelijke Wnb-vergunning, moet voor het plan een zogenaamde Passende beoordeling worden uitgevoerd. Hierin kunnen ook mitigerende maatregelen, zoals beëindiging van de veehouderij Gestraatje 65 worden meegenomen.

De Commissie adviseert om voorafgaand aan het besluit in een aanvulling op het MER aan te tonen dat het voorgenomen besluit uitvoerbaar is binnen de kaders van de Wnb en een Passende beoordeling voor het plan op te nemen in het MER.

2.4 Effecten op leefomgeving en gezondheid

Het MER gaat voor de effecten op leefomgeving en de gezondheid van mensen, zoals fijn stof, zoönosen, endotoxinen en (cumulatie van) geurhinder, niet uit van de maximale mogelijkheden van het plan (zie ook paragraaf 2.1). Voor fijn stof en geurhinder bestaan wettelijke normen, waaraan een vergunning getoetst moet worden. Hiermee is voldoende verzekerd dat activiteiten die op basis van dit plan mogelijk zijn, niet leiden tot normoverschrijding. Voor zoönosen, endotoxinen en cumulatieve geurhinder zijn er echter geen wettelijke normen. Ook voor geurhinder op verblijfsrecreatie, zoals de camping aan de Heinsbergerweg 15, gelden geen wettelijke normen. Daarom moeten deze effecten in het planMER onderzocht worden, net als mogelijke mitigerende maatregelen. In het MER ontbreekt deze informatie. Dit is van belang omdat de gemeenteraad op basis hiervan eventuele voorwaardelijke bepalingen op zou kunnen nemen in het plan om een acceptabele leefomgevingskwaliteit te borgen.

⁵ Het MER bevat wel een uitvoerbaar alternatief met minder effecten op Natura 2000-gebieden, het BBT alternatief, dit komt echter niet overeen met hetgeen in het bestemmingsplan wordt vastgelegd (zie paragraaf 2.1).

De Commissie adviseert om voorafgaand aan het besluit in een aanvulling op het MER de effecten op leefomgeving en gezondheid en mogelijke mitigerende maatregelen te beschrijven in het MER, uitgaande van de maximale mogelijkheden van het plan.

2.5 Effecten op landschap

Het voornemen scoort in het MER een '+' op landschap. In de toelichting worden de landschapseffecten op alle drie de planlocaties positief beoordeeld. De Commissie merkt op dat deze beoordeling niet juist onderbouwd is. Voor twee van de locaties ligt een neutrale of negatieve beoordeling voor de hand:

- Aan de Heinsbergerweg 20 wordt een groot bedrijf gevestigd in een open gebied, langs een doorgaande weg en tegenover een camping. Dit heeft een negatief effect op het landschap en de beleving hiervan.
- Op de hoek Gestraatje/Lemmensweg staat nu één stal. In het bestemmingsplan worden op deze locatie drie bouwvlakken mogelijk gemaakt. Hierdoor is er sprake van meer verharding en is het landschap minder open, wat een negatief effect heeft op het landschap.

De Commissie beveelt de gemeenteraad Roerdalen aan bij het besluit rekening te houden met de bovengenoemde kanttekeningen bij de beoordeling van dat de landschapseffecten.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing

Toetsing door de Commissie

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het MER de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in haar ogen kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie de ontbrekende of gecorrigeerde informatie alsnog beschikbaar te stellen, voordat het besluit wordt genomen. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep het gebied bezocht waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de [Commissie](#) en over haar [werkwijze](#) vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ing. Hilko Ellen

dr. Kees Linse (voorzitter)

Marianne Schuerhoff MSc. (secretaris)

drs. Rob van Woerden

Besluit waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld

Bestemmingsplan Veehouderij Gestraatje, Lemmensweg, Heinsbergerweg te Montfort.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een MER vereist zijn. De bijlagen C en D bij het Besluit milieueffectrapportage geven aan om welke [activiteiten](#) het gaat. Voor deze procedure gaat het in ieder geval om de activiteit C14, D14, "oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie voor het fokken, mesten of houden van dieren". Een MER is ook nodig omdat effecten op Natura 2000-gebieden optreden die in een Passende beoordeling moeten worden beschreven.

Bevoegd gezag besluit

Gemeenteraad Roerdalen

Initiatiefnemer besluit

College van Burgemeester en Wethouders Roerdalen

Initiatiefnemer MER

Dhr. A. Coenen

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

Het bevoegd gezag heeft de Commissie gemeld geen zienswijzen of adviezen te hebben ontvangen.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3325](#) in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage
A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

